

РЕШЕНИЕ

№ 309

гр. Стара Загора, 04.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I-ВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Генчо Атанасов

при участието на секретаря Живка М. Димитрова
като разгледа докладваното от Генчо Атанасов Гражданско дело № 20235530104703 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание чл.439 от ГПК.

Ищцата М. К. М. твърди в исквата си молба, че на 25.09.2023 г. след посещение в кантората на частен съдебен изпълнител Гергана Илчева разбрала, че е длъжник по изпълнително дело № 2529/2023 година по описа на ЧСИ Гергана Илчева, рег. № 765 на КЧСИ, но отказала да получи адресираната до нея покана за доброволно изпълнение. При проверка по изпълнителното дело установила, че същото било образувано на 12.09.2023 година по молба на ответното дружество. Дружеството се легитимираше като кредитор с Договор за цесия от 31.01.2018 година, сключен с „Обединена българска банка“ АД, съгласно който банката прехвърлила вземанията си, които имала към ищцата. Към молбата за образуване на изпълнителното дело бил приложен и изпълнителен лист от 22.02.2007 година, издаден в полза на „Обединена българска банка“ АД. От направените върху изпълнителния лист отбелязвания се установявало, че първоначално „Обединена българска банка“ АД, в чиято полза бил издаден изпълнителният лист, образувала изпълнително дело № 1592/2011 година по описа на ЧСИ Кръстьо Ангелов, рег. № 766 на КЧСИ, в хода на което постъпили парични суми, като последното постъпление било отчетено на 20.07.2015 година. Изпълнително дело № 1592/2011 година по описа на ЧСИ Кръстьо Ангелов, рег. № 766 на КЧСИ било прекратено на 27.09.2019 година на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 и т. 5 от ГПК. Съгласно покана за доброволно изпълнение към 25.09.2023 година задължението по изпълнително дело № 2529/2023 година по описа на ЧСИ Гергана Илчева, рег. № 765 на КЧСИ било в размер на 11 526,67 лева, от които 5527,72 лева – неолихвяема сума/ вт.ч. 5482,45 лева - лихва за минал период и 45,27 лева задължения към НАП съгласно представено по делото удостоверение/, 4647,28 лева - главница, 18,63 лева - законна лихва

върху главницата от 14.09.2023 година до 25.09.2023 година, 2,60 лева - присъдени разноси, 171,52 лева - разноси по изпълнителното дело, 150 лева - юрисконсултско възнаграждение за изпълнителното дело, 1008,92 лева - т.26 от ТТРЗЧСИ. Ищцата не била уведомена за прехвърлянето на вземането на „Обединена българска банка“ АД към ответника съгласно Договор за цесия от 31.01.2018 година, поради което извършеното прехвърляне нямало действие спрямо нея. Предвид липсата на надлежно уведомяване на длъжника за осъществено прехвърляне на вземането ответникът нямал право на принудително изпълнение на несъбраната част от сумата, посочена в изпълнителния лист от 22.02.2007 година. В продължение на период от пет години след като ответното дружество придобило вземането от „Обединена българска банка“ АД съгласно Договор за цесия от 31.01.2018 година, цесионерът не предприел никакви действия, за да потърси събиране на вземането си, а последното действие, прекъснало изтичането на погасителната давност, било осъществено на 20.07.2015 година. Прехвърлянето на вземането с договора за цесия от „Обединена българска банка“ АД на ответника било действие, което не прекъсвало давността. В този смисъл вземането, по отношение на което ответното дружество насочило принудително изпълнение, било погасено поради изтичането на петгодишна погасителна давност към датата, на която била подадена молбата за образуване на изпълнителното дело - 12.09.2023 година. Поради погасяване на главното задължение не се дължали и акцесорните такива като лихвите и разноските, свързани с образуването на изпълнителното дело. В хода на изпълнителното дело частният съдебен изпълнител нямал правна възможност да приложи по евентуално направено възражение института на погасителната давност. Липсвало и подобно основание за прекратяване на изпълнителното дело сред изброените в чл. 433 от ГПК. Съгласно чл. 433, 1, т. 7 от ГПК съдебният изпълнител можел да прекрати изпълнителното производство, когато било представено влязло в сила съдебно решение, с което бил уважен иск по чл. 439 ГПК, поради което бил налице правен интерес за ищцата от предявяване на настоящия иск. Ищцата моли съда да постанови решение, с което да признае за установено, че М. К. М., не дължи на „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД общо сумата в размер на 10 132,33 лева, от които 5 482,45 лева - лихва за минал период, 4 647,28 лева главница и 2,60 лева присъдени разноси, както и законна лихва върху главницата, за принудителното събиране на които е образувано изпълнително дело № 2529/2023 година по описа на ЧСИ Гертана Илчева, рег. № 765 на КЧСИ, поради погасяване на задължението по давност. Претендира сторените по делото разноси.

Ответникът „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД, гр.София смята, че в настоящия случай приложение следва да намери общият петгодишен давностен срок. Давността по отношение на вземането била прекъсвана. Въз основа на издадения изпълнителен лист била подадена молба за образуване на изпълнително дело № 01592/2011 на ЧСИ Кръстьо Петров Ангелов (766). Още след образуване на изпълнителното дело, били искани и извършени изпълнителни действия, прекъсващи срока по чл.433, ал.1, т.8 от ГПК, както и погасителната давност за вземането. Давността при изпълнителния процес се прекъсвала многократно - с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. На първо място с подаването

на молба, съдържаща искане за прилагане на определен изпълнителен способ или наличие на възлагане по чл. 18 ЗЧСИ, т.е. с подаването на редовна молба, давността се считала за прекъсната. Искането да бъде приложен определен изпълнителен способ, както и в хипотезата на възлагане по чл.18 ЗЧСИ, прекъсвало давността, защото съдебният изпълнител бил длъжен да го приложи, както и че по изричната разпоредба на закона давността се прекъсвала многократно в изпълнителния процес. След като вискателят и приобретател на вземането по силата на посочения по-горе договор за цесия, установил основание за прекратяване на изп.дело № 01592/2011 ЧСИ Кръстьо Петров Ангелов (766), въз основа на същия изпълнителен лист образувал ново изпълнително дело под №02529/2023 ЧСИ Гургана Димитрова Илчева (765), по което регулярно били искани и предприемани изп. действия до днешна дата. Начинът на изчисляване на сроковете от страна на ищите бил продиктуван от ТР 2/2013 от 26.06.2015 г., с което било отменено действието на Постановление № 3 от 18.11.1980 г. на Пленума на ВС. Извършената отмяна пораждала действие от датата на обявяване на ТР. В исковата молба не било съобразено, че първоначално за принудителното събиране на вземането било образувано изп. дело № 01592/2011 ЧСИ Кръстьо Петров Ангелов (766), като следвало да се има предвид, че съгл. ТР 3/2020 ВКС давност не била текла до 26.06.2015 г. Следвало да се съобразят давностните срокове със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците. Въз основа на издадения изпълнителен лист било образувано изпълнително дело, налагани били запори, извършвани били описи и били искани поредица от принудителни изпълнителни действия. Погрешно било твърдението на ищеца, че две години след извършеното принудително изпълнително действие поисканите и извършени принудителни изпълнителни действия били „правно нищо“. С поискано следващо изпълнително действие след двугодишния период, макар без ново образуване на изп. дело, се прекъсвал давностният срок. Изпълняемостта право и правото на принудително изпълнение не били погасени. Следвало да се държи сметка и за това, че съобразно господстващото становище в правната теория и задължителната съдебна практика погасителната давност не водела до погасяване на самото вземане, а на възможността да бъде принудително изпълнено. Вземането продължавало да съществува като естествено и длъжникът продължавал да дължи, но възможността да бъде изпълнено била ограничена само до доброволното му изпълнение. Ответникът моли съда да отхвърли предявения иск като неоснователен.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, намери за установено следното:

Предявен е иск по чл.439 от ГПК за установяване несъществуването на вземането на вискателя по изпълнителното дело. Касае се за специален отрицателен установителен иск, чрез който се реализира защитата на длъжника срещу материалната незаконосъобразност на принудителното изпълнение. Съгласно разпоредбата на чл.439, ал.2 от ГПК този иск може да се основава само на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание.

Видно от материалите по приложеното изпълнително дело № 1592/2011 г. по описа на ЧСИ Кръстьо Ангелов, същото е образувано на 17.09.2011 г. по изпълнителен лист по ч.гр.д. № 431/2007 г. по описа на Старозагорския районен съд. Изпълнителният лист е издаден на 22.02.2007 г. въз основа на влязло в сила определение по посоченото дело на Старозагорския районен съд. На 12.02.2019 г. като взыскател по изпълнителното дело е конституиран ответникът по настоящото дело, на основание извършена цесия на вземането. На 27.09.2019 г. изпълнителното дело е прекратено поради настъпила перемпция, а изпълнителният лист е изтеглен и по него е образувано изпълнително дело № 2529/2023 г. по описа на ЧСИ Гертана Илчева, което е висящо към настоящия момент.

Доводите на ищцата за материална незаконосъобразност на принудителното изпълнение са свързани с погасяване по давност на вземането по изпълнителния лист. В случая вземането е установено с влязло в сила съдебно решение, поради което според чл.117, ал.2 от ЗЗД давностният срок е петгодишен. Ответникът поддържа, че погасителната давност е била прекъсната на основание чл.116, б."в" ЗЗД, поради което не е изтекла.

Към момента на образуване на изпълнителното производство е действало Постановление № 3 от 18.XI.1980 г. по гр. д. № 3/80 г. на Пленума на ВС, съдържащо задължително тълкуване на чл.116, ал.1, б."в" ЗЗД и предвиждащо прекъсване на погасителната давност с образуване на производство за принудително изпълнение. С оглед на това теченето на погасителната давност е било прекъснато на 17.09.2011 г. и без значение в тази насока е дали са искани и предприемани отделни изпълнителни действия във висящото изпълнително производство.

С т.11 на Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. на ВКС по т. д. № 2/2013 г., ОСГТК посоченото Постановление № 3/1980 г. на Пленума на ВС е обявено за изгубило сила. Прието е, че прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е поискано от взыскателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от взыскателя съгласно [чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ](#): насочването на изпълнението чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на кредитори, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на pazач, насрочването и извършването на продан и т. н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Според това тълкувателно решение не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др.

По въпроса от кой момент поражда действие извършената с т. 10 на ТР 2-2015 г. на ОСГТК отмяна на ППВС № 3/1980 г. Върховният касационен съд се е произнесъл в свое решение № 170 от 17.09.2018 по гр.д.№ 2382/2017 г., IV г.о. Според това решение,

доколкото тълкувателните ППВС и ТР не съществуват самостоятелно и могат да бъдат прилагани само въз връзка с прилагането на тълкуваната от тях правна норма, когато се касае до първоначално приети тълкувателни ППВС и ТР, те имат обратно действие и даденото с тях тълкуване важи от момента, в който правната норма е влязла в сила, като в този случай се счита, че тя още тогава е имала съдържанието, което впоследствие е било посочено в тези актове. При постановяване обаче на последващ тълкувателен акт, с който е изоставено дадено в предшестващ го акт тълкуване и се възприема ново такова, последващият тълкувателен акт няма подобно на първоначалния обратно действие и започва да се прилага от момента, в който е постановен и обявен по съответния ред. В този случай решението, с което се постановява тълкувателният акт, се състои от две части. С първата се дава новото тълкуване на правната норма, а с втората се обявява за загубил сила предшестващият го тълкувателен акт. Втората част поражда действие от момента на постановяването на новото ТР и от този момент предшестващият тълкувателен акт преставя да се прилага. В тези случаи, ако преди постановяване на новото ТР са се осъществили факти, които са от значение за съществуващото между страните правоотношение, които са породили правните си последици, то тези последици трябва да бъдат преценявани с оглед на тълкувателното ППВС или ТР, което е било действащо към момента на настъпването им. Иначе би се придало същинско обратно действие на новото ТР, което е недопустимо и съгласно чл. 14 ЗНА се предвижда само по изключение, и то въз основа на изрична разпоредба. В някои случаи прилагането на новото тълкуване би довело и до настъпване на неблагоприятни за някоя от страните последици, които не биха настъпили в случаите, когато се прилага тълкуването, дадено с предшестващото ТР. Поради това даденото с отмененото тълкувателно ППВС и ТР тълкуване на правната норма следва да се прилага и след отмяната му, когато спорът се отнася до последиците от същата норма, които са били реализирани за периода преди отмяната му, а новото ТР ще се прилага от този момент за в бъдеще. Същото разбиране е възприето в решение от 06.11.2019 г. по в.т.д.№ 1305/2019 г. по описа на ОС – Стара Загора и решение от 16.07.2020 г. по в.т.д.№ 1043/2020 г. по описа на ОС – Стара Загора.

С оглед изложеното съдът намира, че новото тълкуване на чл.116, ал.1, б.”в” ЗЗД действа занаяпред, поради което теченето на погасителната давност следва да се счита за възобновено на 26.06.2015 г., откогато на основание чл.117, ал.1 ЗЗД е започнала да тече нова давност.

След този момент по изпълнително дело № 1592/2011 г. по описа на ЧСИ Кръстьо Ангелов са били предприети редица изпълнителни действия. На 30.08.2017 г. вискателят е поискал налагането на запор на трудово възнаграждение и на банкови сметки на длъжника, като запорните съобщения са изпратени на 01.09.2017 г. На 12.02.2019 г. новоконституираният вискател „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД, гр.София е поискал опис и оценка на движими вещи, находящи се на адреса на длъжника. На 24.04.2019 г. е поискано и налагането на запор на трудово възнаграждение на ищеца, като запорното съобщение е изпратено на 30.04.2019 г. На 15.07.2019 г. е направено ново искане за опис и оценка на

движими вещи, находящи се на адреса на длъжника.

По изпълнително дело № 2529/2023 г. по описа на ЧСИ Гергана Илчева на 15.09.2023 г. е изпратено запорно съобщение за налагане на запор на банкови сметки на длъжника, а на 25.09.2023 г. е изпратено съобщение за насрочване на опис и оценка на движими вещи в дома на длъжника.

При тези обстоятелства съдът намира, че петгодишният давностен срок за погасяване на вземането на ответника по изпълнителния лист от 22.02.2007 г. не е изтекъл към датата на приключване на устните състезания. Както беше обосновано по-горе, давността е била прекъсната на 17.09.2011 г. с образуване на изпълнително производство. Нова давност е започнала да тече на 26.06.2015 г., откогато самото наличие на изпълнително производство не е достатъчно за прекъсването, а е необходимо предприемането на конкретни изпълнителни действия. През този период по изпълнително дело № 1592/2011 г. по описа на ЧСИ Кръстьо Ангелов и изпълнително дело № 2529/2023 г. по описа на ЧСИ Гергана Илчева са предприети изпълнителни действия, годни да прекъснат погасителната давност. Между отделните изпълнителни действия не е изтекъл необходимият за погасяване правото на принудително изпълнение период от пет години. Такъв период от време не е изминал и от последното изпълнително действие до датата на устните състезания по настоящото дело.

По тези съображения съдът намира, че предявеният иск по чл.439 ГПК за установяване недължимостта на сумата 10132,33 лева, от които 5482,45 лева лихва за минал период, 4647,28 лева главница и 2,60 лева присъдени разноси, както и законна лихва върху главницата, дължими по силата на изпълнителен лист от 22.02.2007 г., издаден по ч.гр.д. № 431/2007 г. по описа на Старозагорския районен съд, предмет на принудително изпълнение по изпълнително дело № 2529/2023 г. по описа на ЧСИ Гергана Илчева, е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от М. К. М. от село ..., община ..., област Стара Загора против „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД, ЕИК 13001375, със седалище и адрес на управление град София, район Витоша, ж.к. „Малинова долина“, ул. „Рачо Петков – Казанджията“ 4-6, представлявано Райна Иванова Миткова-Тодорова и Тихомир Иванов Вълчев, иск за установяване недължимостта на сумата 10132,33 лева, от които 5482,45 лева лихва за минал период, 4647,28 лева главница и 2,60 лева присъдени разноси, както и законна лихва върху главницата, дължими по силата на изпълнителен лист от 22.02.2007 г., издаден по ч.гр.д. № 431/2007 г. по описа на Старозагорския районен съд, предмет на принудително изпълнение по изпълнително дело № 2529/2023 г. по описа на ЧСИ Гергана Илчева, като неоснователен.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му пред Старозагорския окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Стара Загора: _____